

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a hirdetés körüli panaszok
valamint a lap szerkesztési és kiadási
mindent közzé tesz az ide intézendők.

Hírdetetlen levelek csak ismert kasszába
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Kedd Február 4.

24. szám.

Meghívás.

A folyó hó órára

Kitűzött városi közgyűlés tanácskozásának tárgyai között egy olyan ügy lévén, mely a város jövőjét és a nagy közönység érdekeit közelről érinti s ugy ezen, mint a többi ügyekben a határozathozatához a törvény értelmében a közgyűlési tagok bizonyos számának jelenléte szükséges: bizodalommal kérem fel az igen tisztelt közgyűlési tag urakat, hogy ezen közgyűlésre a közügy érdekében

mulhatatlanul megjelenni

sziveskedjenek.

Simonty Imre,

kir. tanácsos, polgármester.

A helyzethez.

A legszomorúbb eseménynek, mely e században a dicsőséges uralkodóházat és az egész osztrák-magyar monarchiát meglátogatta, évfordulója is elmúlt immár, és Ferencz József király, a kötelességtudó fejedelemnek és Istennek tetsző embernek ez a mintaképe, — mint annak idején a „Pester Corresp.“ helyesen jelentette előre — felséges nevének és menyasszony-lányának kíséretében egyetlen fia koporsójánál és haló helyén leróván a kemény próbára tett apa és a sorstól keserűen, szíve legmélyebb mélyén sujtott ember érzelmeinek adóját, bámulatra méltó tisztá szellemével, farsadhatlan szorgalmával, kimeríthetetlen jóssággal párosult erélyével ismét magasztos hivatása ügyeinek él.

Ezuttal kivételesen csupa kellemes tények várják ő fölsége appreciációját Magyarországon az államférfiu talentu-

mok impozáns tömege, melylyel az okos és körültekintő Tisza körülszóni tudta kormányát, elérte teljes hatását: a parlamentit viták lendületteljesen folynak, tárgyilagosan, a forensis ékesszólás és politikai érettség legmagasabb színvonalán, majd minden nap hoz új, sokat ígérő javaslatokat, látják s érzik, hogy ország s nemzet általán produktív, hasznos akció felé hajóznak.

Ausztria még mindig a sikerült német-cseh kiegyezés varázsa alatt áll s ma már tudják, hogy e vívmány, mely Ausztria történelmében fordulópont a boldogulásra, ő fölségére nézve nemcsak egy belső szivbeli óhaj teljesedését, hanem legsajátabb kormányzási művészetének sikerét is képezi, hogy a kiegyezés megfelelt nemcsak ő fölsége kívánatainak, hanem közvetlen kezdeményezésének és utasításának is.

A mi a külügyi helyzetet illeti, a legújabb időből ez irányban is csak örvendestese lehet megállapítani. Romániában napról-napra veszít a talajból az Oroszország felé kancsalító párt s már csak rövid idő kérdése, hogy Carp, ez a legokosabb államférfi az összes román politikuskok közt, névleg is vezetni fogja Románia külpolitikáját, mely ma is az ő inspirációjára hallgat.

Szerbiából mindenféle nyugtalanító jelentések jöttek ugyan excessiv lélekessérről, melyekre a radikális kormány háborus készülődésekkel s diplomáciai támadásokkal Bulgária ellen állítólag vállalkozni akar, de csakhamar kiderült, hogy a Gruics-kabinet sokkal kevésbé kalandos és vakmerő, mint éretlen hívei s publicisták ügynökei. Bulgária pedig folyton éber s e mellett méltóságteljesen nyugodt. A hogy Oroszországot kifizette, az valóságos remek és különösen a szabadító csár-nak azon nyilatkozatára való utaláson, hogy a pézt, melyet Bulgária az okkupáció költségei fejében Orosz-

országnak fizet, magában Bulgáriában kell fölhasználni, mint fölötté sikerült satyrán igen nevettek: Oroszország az okkupáció megtérítési összeget tudvalevőleg csakugyan Bulgáriában költötte el — bujtogató ügynökségekre és pucuczokra.

A képviselőház munkarendjére vonatkozólag azt írja a „Pesti Hirlap“, hogy a költségvetésnek most már rövid időn várható tárgyalása után a honvéd-törvény s ennek elintézése után a honossági törvény módosításáról szóló törvényjavaslat fog a ház napirendjére kerülni. Legalább a sorrend így van megállapítva. Minthogy azonban a királyi tábla decentralizálásáról szóló javaslatnak a folyó évi március 31-ig törvénynyé is kell válnia, mert különben a királyi táblák széthelyezése még ez évben sem történhetnék meg, nincs kizárva, hogy a királyi táblákról szóló javaslat mégis meg fogja előzni a napirenden a honossági törvényt vagy ha ez utóbbinak a tárgyalása hosszabbra nyúlna, ugy ennek megszakításával, közvetve nyer elintézt.

Törvényjavaslat a kisdóvászról. A kisdóvási törvényjavaslat, melylyel gróf Csáky Albin miniszter a kisdóvavétele ügyét országosan rendezni kívánja, elkészült s elöttünk fekszik. A javaslatot, mielőtt a képviselőház elé kerül, a miniszter által e hó 10-ére összehívott anket fogja tárgyalni. A javaslat 14. §-a szerint minden törvényhatósági joggal felruházott város és minden község, melynek egyenes állami adója évenként 20,000 forint meghalad, tartozik kisdóvát állítani, ha a községben legalább 50 olyan gyermek van, a ki a meglévő óvodákban már el nem helyezhető. 15. §. Az évi 10,000—20,000 forint egyenes államadót fizető községek állandó gyermek-menedékhat, a 10,000 forintnál esélyesebb évi egyenes állami adóval terhelt községek pedig ideiglenes (nyári) menedékhat állítására köteleztetnek. 16. §. A község e czélakra az egyenes állami adók 3%-át meg nem haladó pótdótot vehet ki. 17. §. Az államnak jogában és kötelességében áll bárhol kisdóvát vagy gyermek-menedékhatat

felállítani és ennek költségeire igénybe vehet 3%-os pótdótot. 18. §. A községi és állami kisdóvákba és gyermek-menedékhatákba minden gyermek felekezeti és anyanyelvi különbség nélkül felveendő. A gyermekek gondozása ingyenes.

Országgyűlés.

Budapest, február 3.

Azigazságügyi vita a képviselőházban nagy érdeklődés mellett folytatott a mai napon. A vita legérdekesebb részét Szilágyi igazságügyminiszternek rögtönözött, de minden ízében mély tudományos értékével hatott felelete képezte, gróf Aponyinak a választási ügyekben való bírákodás iránt tartott beszédére.

Az igazságügyi tárczánál elsőnek Neumann Armin szólt föl, ki szakszerű és beható beszédben tárgyalta igazságügyünk majd minden fontosabb kérdését és elismeréssel emlékezett meg a Szilágyi miniszter által e téren felidézett új korszakról, melyben az egész igazságügyet üdőbb szellő lengi át. Boda Vilmos azt fejtette, hogy a czélba vett különféle nagy reformok mily sok pénzbe fognak kerülni, mi veszélyeztetni fogja az államháztartási egyensúlyt. A Deák-párt is végzetes tévedésnek esett áldozatul, midőn a nyomásnak engedve, a pénzügyi helyzet megrovását idézte elő — hosszú időre.

Tarnóczy Gusztáv szigorú kritikát gyakorol az igazságszolgáltatás fölött, melynek menetét lassúnak és nem megbízhatónak találja. Ha tovább haladunk az eddigi irányban, inkább távoznunk fogunk a jogállamtól, mint közelednünk hozzá. Szilágyi Dezsőtől várja a javulást és a jelzett viszonyok kívánatos átalakítását.

Most következett az ülés általános érdeklő része: Aponyibeszéd és Szilágyi Dezsőnek erre adott nagy hatású, polemikus válasza, melyben a választási viszály elleni törvényjavaslat benyújtását helyezte kiállításra.

Aponyi Albert gróf nagy figyelem közt beszélt. Előbb a Deák-pártot vette védelmébe Boda ellen s aztán áttért egy régi és kedvenc ellenzéki themára: a választási viszályok megakadályozása vagy megtorlása czéljából tett intézkedések az 5 éves mandátum behozatala s a házzsabayok módosítása által, nem vezettek célhoz. Többször idézte

tették a puskaort és — fekete porzót öntöttek a pisztolyosóba!

Az ilyen emberek csak lerontják a párbajok nimbusát, — folytatja vádbeszédét a jeles vendéglős; — ki kellene őket irtani a föld színéről, mint közveszélyes elemeket! Ő tiszteli a lovagiasságot, de a pokol fenekére kívánja azokat, akik a lovagiasság álcája alatt „spitzburgereskednek!“

Bige Pál urnak nagyon szíven fektethette felének reputációját, mert már előre megrendelte a reggelit. Nem farkadott semmi, még francia pezszt is rendelt. Hadd legyen előre betömvé a rágalom szája!

Jókor jött és maga állította össze az étlapot. Igazi sajnálattal kell bevallanunk, hogy bármennyire voltunk is mindig rajta, állításainkat történelmi értékre igényt tartható okmányokkal igazolni, e dokumentumot nem keríthettük meg. Ott van az most is a vizsgálati bizonyítékok közt és a vizsgáló bíró minden kérdésünk dacára nem volt hajlandó nekünk azt átengedni. Annnyit azonban elárult hogy a kárbavesztett reggeli menüje minden inyenec elismerését vívta volna ki!

Igy azonban csak a „papamorgó“ dicsőségét hirdethetjük, a melyet Bige ur a párbaj előtt fogyasztott el a segédekkel. Gerélyi Jenő minden biztatás dacára sem akart belőle lelkesedést meríteni, és Bige Pál ur e mulasztásnak tulajdonítja a későbbi szerencsétlenséget.

Mert a pisztolyok, uraim, — szokta később mondani a jeles férfiú, mikor a Gerélyi-Taraj párbaj részleteit bizalmas körben elbeszélte, — a pisztolyok ugy voltak megtöltve, hogy tíz lépésre egy elefánt is bátran kiállhatott volna. Hízlegek magannak azzal, hogy értek a pisztolyok megtöltéséhez!

Hanem még Bige ur ezzel még korántsem látta minden teendőjét betöltve. Egy párbajsegédnek első sorban arra kell nézni, hogy felét jó hangulatba hozza. Mert a hangulat minden! Tőle függ a kéz biztonsága és

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Panaszra mentem...

Panaszra mentem, föl a csillagokhoz:
„Két éve már, jóságos csillagok,
Hogy egy szívet ismerni akarok.
Ismergetem, ismergetem,
De kárbaveszt minden kísérletem.
— Ti, a kik itt a végtelenség
Nagy titkait firkélszitek,
A kedvemért, egy pillanatra,
Tekintsétek meg kérlek e szívet;
Mert én nekem,
Sem éjjelem,
Se' nappalom nincs már miatta!“

Részvétellel néztek ők reám.
Hanem mikor megtudták, hogy leány,
A kit ismerni akarok:
A hallgatag, kímért, mord csillagok,
Egy értelemmel mosolyogni kezdtek.....

Én nem tudom, mi ebben a mulatság?
De néztek csak arcaikra,
E gunyolódó, vén golyóbisoknak:
— Talán még most is azon mosolyognak!

Szabolcska Mihály.

A szolgálalkúek.

(Társadalmi regény.)

Írta: TÁBORI ROBERT.

(Folytatás.)

— De hisz itt vagyok én, — szólott Jenő, — elkísérhetném én is önöket.
— Szó sem lehet róla. Önnek pihenésre van szüksége. A ki holnap reggel jókor hajnalban elmegy lóporfűstöt szagolni — tud-

tommal ennyiből áll az egész párbaj! — an-nak jól kell aludnia. Jó álmokat kívánok.
Aztán oda sietett Gerélyihez és megölelte őt.

— Nem vagytok féltékenyek? — kérdé hátrafordulva. — Örül, Bige, nem szólok, de te Emmy elárulhatnál egy kis féltékenységet, mikor ily szép hölgy öleli véglegenedet.

Közben pedig Jenő fülbe sugott:
— Mindent hallottam. Remélem nem fogadja meg szószertint, a mit Emmy önnök mondott? Egy kis emlék nem ártana Taraj uramnak.

Bucsuztak és elváltak. Az ajtó bezárult a távozók mögött. Emmy még egyszer bedugta fejcsőkjét és biztató reményteljes hangon mondá:

— Holnapra.
Jenő fölsóhajtott; ki tudja, mit hoz a holnap?

X.

A pisztoly logikája.

Van a főváros környékén egy kis erdő, és az erdőcske közelében egy kis tisztás. Híres hely, melyet mindenki ismer, ha nem is látásból, de legalább leírás után. Itt egyenlítik ki azon becsületbeli ügyeket, melyeknél a pisztoly játsza a tisztító szerepét.

Ismerek sok csatát, melyen nem pazaroltak annyi löport, mint e tisztáson. A környék lakói már nem is mernek hajnalban az erdőbe vetődni; mert az a hír jár, hogy a golyók nagyon szeszélyesek és gyakran rabban tévednek a sűrűbe, mint a párbajozók egyikének testébe. Az a vélemény is el van terjedve, hogy azelőtt tele volt az erdő éneklő madarakkal, de már most egy sem mer ott fészket rakni a sok golyó miatt, mely az ágak közé téved.

Mind e „rágalmat“ azonban a leghatározottabban megczáfolja az a korcsmáros, a ki az erdőnek a főváros felé nyúló szélén tart egy kis csinos, de virágzó csárdát. Hogy

ez ügyre vonatkozólag Szilágyi Dezső korábbi nyilatkozatait; követelte, hogy választók összeírásának büntetőjogi felelőssége állapítás-
sék meg s hogy független bíróság ítéljen ily ügyekben.

Szilágyi Dezső osztatlan figyelem közt magyarázta meg Apponyinak a választási bünteselekvények természetét és az ezek, valamint Apponyi által felhozott római classicus példa közti különbséget. Az ellenzéki padokon nem igen látszott tetszeni, midőn Szilágyi azt mondá, hogy a bajtorvosolói csak úgy lehet, ha a ház minden pártja egyaránt magát jó-
akarattal támogatja a választások tisztaságá-
nak ügyét, mert egyik sem mondhatja magát tel-
jesen érintetlennek. Meggyőző erővel mutatta
ki és nagy hatással Apponyival szemben, hogy
káros és fonák eredményekre vezetne, ha tör-
vénybe vételnék az összeíró küldöttség olyan
büntető felelősség alá vonása, mint a melyet
Apponyi kívánt; mert az oly értelemben mint
Apponyi jelezte, ellenkeznek magukkal a jog-
elvekkel, melyek alapján általában büntető-ha-
tározatok felállíthatók; másrészt azt eredmé-
nyezné, hogy nem akadna tisztességes ember
az országban, a ki az összeíró bizottságba a
megbízatást elvállalná, nem akarhatván, hogy
a bíróságnak netán ellentétes felfogásából,
büntető eljárás alá vonassék.

Végül a kormány nevében általános zajos
helyeslések közt kiáltásba helyezé, hogy ez
ülésszak vége felé törvényjavasla-
t a fog benyújtani, mely szerint a kérvény-
nyel megtagadott választások érvénye fölött
a curia fog dönteni s meg lesz állapítva
benne a választási visszaélések, bűnösiz-
g a társ stb. megtorlása, valamint ki fog mon-
datni az is, hogy egyes választókerületek,
melyekben nagyobb mérvű visszaélések merül-
nek föl bizonyos ideig elveszíték képviselő-
küldési jogukat. Rámutatott egyúttal arra is,
hogy a törvény részletes és helyes kidolgozása
nagy mérvű nehézségekkel jár. Szilágyi rögtön-
zött, de a tárgyat minden ízben felderítő sa-
kér-
dés mely átgondolásról tanuskodik, classicus
idézeteiben is Apponyi formai szépségével
vet-kedő beszéde oly hatalmas és intenzív
hatást keltett, hogy az ülést, bár még csak
fél 2 óra volt, nem lehetett tovább folytatni.

Harcz a királyi tábláért.

Aradon vasárnap az ottani polgárok párt
különbség nélkül népes értekezletet tartottak
a királyi táblának Aradon leendő elhelyezése
érdekében. A gyűlés következő határozatot
hozta:

A kir. tábla decentralizációjának kérdése
alkalmából Arad szab. kir. város választó pol-
gárainak nagygyűlése, annak kijelentése mel-
lett, hogy Arad város közönsége a város tör-
ténelmi múltja és jelene által jogosultnak
érzi magát arra, — hogy a kir. tábla egyik
osztálya székhelyének Aradon leendő elhelye-
zését országos közérdekből is igényelhesse,
elhatározza, hogy városunk ezen jogosult igé-
nyének érvényesítése céljából Arad város
választói egyetemének részéről is megtehesse-
nek mindazon lépések és intézkedések, melyek
szükségességeknek mutatkoznak arra, hogy a
kir. tábla egyik székhelyét illetőleg Arad
városának jogos igényei érvényesíttessenek.

a lelki erő, mely abban nyilatkozik, hogy a
„klens“ fumigálja a vesztélyt. Azért is az
egész uton a jelenlévők mulattatásáról gon-
doskodott, s azzal a felségse komolysággal,
melyben annyi volt az önkénytelen humor,
adta elő terveit.

— Lássák, uraim, — nekem egy nagy-
szerű eszmém támadt, — mondá fontoskodó
hangon.

— Miféle eszme? — kérde a párbajor-
vos, egy most rigorozáló ifjú akiben még
volt annyi naivság, hogy hitt Bige ur eszméi-
ben. Ez természetesen kapott az új akvizíció
és nemes pathossszal szavalt:

— A párbaj kedves orvos ur, ma már
társadalmi institútó. Minden ember párbajoz-
zik. S eljöttnek látom nem sokára az időt,
mikor az egyetemeken külön tanácsokat állí-
tának föl a párbaj-kodex népszerűsítésére. A
biblia, a polgári törvénykönyv és a hazai
klasszikusok mellett ott lesz látható minden
asztalon a párbaj-kódex.

— Csakugyan azt hiszi? — kérde sze-
fényen a fiatal orvos.

— Meg vagyok róla győződve! De lás-
suk most az érem másik oldalát: Mi az ami
a párbaj elterjedésének, ugyszólván népszerű-
sítésének, útját állja? A párbajok költséges
volta. Itt van a bökkenő uraim! Vannak
népkönyvháink, betegségyógyó egyleteink stb;
de nincs még a párbajozókat segélyező egy-
letünk. Egy ifjú, a kinek szíve tele lovagias
érzéssel, nem gondolhat párbajra, mikor üres
a zsebe. Ezen segítsünk uraim!

— De hogyan, miképpen? — tudakolá a
fiatal orvos.

— Alakítsunk részvénytársaságot! A
részvények lehetőleg olcsók legyenek, teszem
egy forint. Az eredmény bizonyára olyan
fényes lesz, hogy száz ezer részvényt már az
első hónapban lehet elhelyezni. S ha száz-
ezer forintunk van...

— Akkor nem párbajozunk! — vágott
közbe Várdy tanácsos.

— Minden hivatalos tisztelet mellett,
melylyel a tanácsos urak, mint föllevalóm-
nak tartozom, az ellenkezőt merem hinni! —
válaszolt vakmerően Bige Pál ur.

E tekintetben különösen határozatilag
kimondja a választók e nagygyűlése:

1. Hogy első sorban kéressék föl Arad
város választói egyetemének nevében a város
összegyűlési képviselője dr. Falk Miksa,
hogy állásával és személyével összekötött
bathatos befolyásának egész súlyával a fen-
forgó kérdésben Arad jogosult igényeinek az
irányadó körökben érvényt szerezni szíves
kedjék.

2. Hogy Budapesten a kormány tagjai-
jainak s a képviselőház tényezőinek kimerítő
alapos felvilágosítások szolgáltatassanak váro-
sunk jogos igényeiről.

3. Hogy azon szomszédos megyék és
vidékek tényezői és azok országgyűlési kép-
viselői, kik úgy saját érdekükben, mint az
országos közérdek szempontjából is a királyi
tábla egyik osztálya székhelyének Aradra
leendő elhelyezését óhajtják, kéressenek fel,
hogy ezen óhajításuk érvényesítésére a maguk
részéről is tegyék meg a szükségeseknek mu-
tatózó lépéseket. Ezen határozat végrehaj-
tására a választók e nagygyűlése 40 tagu bi-
zottságot választ és küld ki oly teljhatalmu
felhatalmazással, hogy ezen határozatot min-
den irányban saját legjobb belátása szerint
érvényesítse, és az ezen határozatban foglal-
takon kívül is mindazon lépéseket és intézke-
déseket tegye, melyeket a siker biztosí-
tására hasznosoknak és megfelelőeknek tart.

Az indítvány dr. Múlek Lajos felszólá-
lása után általános élénk helyeslések közt egy-
hangulag elfogadtatván, megválasztották a 40
tagu küldöttség, melynek elnöke Vasárhelyi
Béla, az arad megyei szabadelvű párt elnöke.
E küldöttséghez csatlakoznak majd Arad,
Csanád és Hunyadmegyei országgyűlési kép-
viselői, mely impozáns küldöttség néhány nap
mulva Budapestre utazik.

Szombathely áldozatkésztsége. Vasvármegye
törvényhatósági bizottsága tegnapi köz-
gyűlésén, a kir. tábla decentralizálása tárgyá-
ban újabbán is állást foglalt. Egyhangulag
kijelentette: lehetetlennek tarja, hogy Szom-
bathely másodfolyamodású törvényszékét ne
kapjon, annál is inkább, mert a tábla számára
ideiglenesen gondoskodva van hivatalos helyi-
ségekről. E célra a megyéhez egész balszár-
nyát és Szombathely város új székházát azon-
nal átengedik. A bírák lakásáról a vá-
ros gondoskodik.

Napi hírek.

— A debreczeni-f.-abonyi vasút földmun-
kálatai Debreczen és B. Ujváros, valamint
F.-Abony és Poroszló között már annyira
elkészültek, hogy a vállalkozók jövő hónap-
ban megkezdhetik a sínek lerakását. B.-Ujvá-
ros és Ohat, Poroszló és Ohat, T.-Polgár és
Ohat között a földmunkálatokat csak most
kezdik meg. A t.-füredi kettős vashíd építése
is a tavasszal veszi kezdetét.

— Hevesvármegye Debreczen mellett. —
Azon törvényhatóságok száma, a melyek egyik
királyi táblának Debreczenben való elhelye-
zése mellett képviselőtestületeik által hiva-
losan nyilatkoztak, ismét szaporodott egyvel.
— Es ez Hevesvármegye, a mely közelebb

— Ugy? Mondja csak Bige ur, — de
őszintén feleljen, volt-e már önnek párba-
ja? Bige ur piros lett, mint a főtt rák. A
pokol mélyére kívánta a tanácsost, a ki így
lerontotta nimbuszát.

(Folyt. köv.)

A legboldogabb.

Fölhangzott még egyszer az ünnepi ének.
Minden angyalok kara egygyé olvadva
magasztalta Szaboth istenét.

Azután előállott az ifjú angyal Neszte
és hóféhér szárnyaival borítván be kecses
ábrázatát, hogy örökre el ne kápráztassa
az Urnak, fényessége, leborulva, imígyen
szóltott:

Szent és örök fényesség és világosság,
ki mindent magadba zárv, mégis egyetlen
vagy: üdv, dicsőség és hála néked!

En Neszte vagyok, legkisebb szolgád, az
örv angyalok 13-as karából.
Mély alázattal jelentem neked, hogy a
kit legutóbb örízetemre bízta, a syriai jámbor
Ibrahim, a mai napon kiszenvetett és
ötödik menyországodban magasztal immár
téged.

Eljöttem azért uram, hogy új halandót
jelölj ki neked, a kit vezessek földi utain. De
olyat, a ki boldog legyen a földön és az
égben egyaránt, mert végtelen kegyelmed ren-
deléséből, mi 13 as angyalok, csak boldog
halandót kísérhetünk vándorlásain.

Szólj azért uram, legkisebb szolgád
Neszte, mely hódolattal várja örök bölcse-
sége újabb határozatát.

— És szól az Ur!

— Ibrahim szolgám jámbor volt és te
kis Neszte, boldogságra vezérteléd őt. Áldá-
som rajtad és rajta is. Azok közt, a kiket
eddig rád bízam: Ibrahim a leggazdagabb
volt egész Syriában, Cloelia a legszebb egész
Mezopotámiában és Abdon a legvirtásosabb min-
den perzsák között.

— És mégis most bízom rád a legboldo-
gabbat.

Nézd itt alant, a nagy Óceán közepén,

tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlé-
sen szintén elhatározta, hogy feliratot intéz a
képviselethez s kéri, hogy egyik királyi
tábla Debreczenben helyeztessék el. — Deb-
reczen város jogos igényei ezen határozat
által egy új és pedig igen erős támogatást
nyertek olyan tekintélyes, nagy vármegye
részéről, a minő a szomszédos Hevesvármegye.
Az érdekl. vármegyei és városi hatóságok
olyan hatalmas bizonyosságot nyújtották már
ezen felirattal is annak, hogy rájuk nézve
nem lehet a királyi táblának jobb, alkalma-
sabb székhelye Debreczennél, a milyen példát
— tudunkkal — egyetlenegy királyi táblá-
ért vetélkedő város sem tud felmutatni. —
Mert azt több város elérte ugyan hogy egy, két
vagy legfőbb három vármegye törvényha-
tósági bizottsága mellette nyilatkozzon; de a
ragaszkodásnak, az érdeklőzöttségnek azt a
hatalmas argumentumát csak Debreczen volt
szerencsés megnyerni, hogy hat vármegye és
három tekintélyes város demonstráljon mel-
lette. — Ezek a törvényhatóságok nem any-
nyira Debreczen kedvéért tették ezt, hanem
tették saját közönségük érdekében, mely a köz-
és magán élet számtalan kötelékével fűződik
Debreczenhez s a mely Debreczen mint ter-
mészetes központját észak-keleti Magyarország
legnagyobb részének, az itt összefutó vasut-
vonalak által minden oldalról legkényelmese-
bben elérheti. — Epen ez képezi Deb-
reczen jogosultságának egyik legerősebb
alapját, — a mely mintegy rákényszeríti
a kormányt és törvényhozást arra, hogy Deb-
reczenben királyi táblát helyezzen el. — Ha
most maga a társadalom is, vagyis a mint lap-
társunk a „D-n“ találon fejezte ki magát
„maga az élet, a melynek számára a nagy-
szabású reform készül“ megszólal, lehetetlenné
fog válni Szilágyi Dezsőnek, a ki épen a leg-
jobbára törekszik, más felosztást érvényesíteni,
valami olyat a mi homlokegyenest ellenkez-
nek Eszakkéleti Magyarország jogkereső kö-
zönségének előre kifejezett érdekeivel, a mely
érdekekkel pedig teljesen összhangban kell
állani a kir. tábla elhelyezésének.
Még csupán azt jegyezzük meg, hogy azok
előtt, a kik hivatva vannak dönteni a kérdés-
ben ily jogszertű, alkotmányos uton és impo-
zans módon kifejezett közhang, kell, hogy
nyomatékosabban és figyelemre méltóbb legyen
minden egyéni protekcionál avagy rokon-
szenvnél.

— Halálozás. Tóth Gyula vasuti
tisztviselő. f. hó 3 án 31 éves korában elhunyt.
temetése 5-én szerdán 3 órakor lesz. Kismes-
ter-utca 1117 számú háztól, a csepléd-utca
temetőbe temetik örök nyugalomra. Nőt és
két kiskorú gyermeket hagyott hátra.

— A debreczeni orvos- gyógyszerész
egylet folyó 8-án d. u. 5 órakor saját helyi
ségében havi ülést tart: melyre az

küzd a habokkal egy roncsolt, vitorlás hajó.
E hajón a szegény zarandok Leándernek jámbor
hitvese Mária, e perczben szülte meg fiát
Herakliust. Csak most ért véget a fedélzet
hirtelen vajdása. E gyermeket bízom read.

Arkangyalom Gábielt, ragadd meg az
új szülöttet és dobd a habbörgő tenger habjai
közé.

Alig, hogy így szólott az Úr, Gábielt
arkangyal erős karral a tengerbe dobta a
kisdédet.

— Uram, kiáltott fel ijedten. Neszte az
örv angyalok, így akard hát boldoggá tenni
pártfogoltamat?

— És szólt az Ur:
— Ba'gatag teremtmény, nem látod mint
veti magát Jónás a matróz a habokba a gyer-
mek után.

Most megragadja... hozza, ... visz-
szaadja anyjának őt. Ez lesz a gyermek sorsa,
boldogsága egész életén át. Megadom neki a
földön mind közt a legnagyobb örömet, az
erős küzdelmeknek a gyönyörűségét. Rázdutok minden bajt, a mi
halandót csak érhet. Feszülnek izmai, fátad
nak tagjai, verejtékesüppöket kell hullatnia.
Küzdeni kell minden egy lépésért. De vasra
hull rá minden csapás, és az örömei öröme
tölti el, midőn teljes erőt érez magában, föl-
fogni, elviselni e csapásokat.

Nem adok neki se hatalmat, se gazdag-
ságot, de adok erőt és kedvet megse-
rezni minden földi jót. Kacagni fogja a ten-
get, az orkánt és a felhőomlást. A harc
széle és boldogsága. És ha pillanatra
sámsoni ereje elhagyja őt, utána nyulok mint
Jónás a matróz, és jobboldal fentartom őt.
Boldog, legboldogabb halandó Heraklius
a küzdelmek áldása rajtad! Csak erőnk tudata
az, a mi boldogít!

... És míg az anya a roncsolt, vihar-
verte hajón ijedten szaríttatja a tengerből
osodásan megmenekült kisdédet, fenn az örök
világosság derűjében az angyalok mosolyogva
nézték a legboldogabb halandót.

Eszterházy Sándor.

egylet helybeli és vidéki tagjai tisztelet-
tel meghívom. — A főbb tárgyak:
1. Dr. Ujtalussy József felolvasása: „A z in-
fluenzáról“. 2. Dr. Tüdös Kálmán 2 kör-
eset bemutatása. 3. Eszmése a nagy
máz fölött. 4. Egyleti ügyek. — Debreczen
1890. február 2. Dr. Varga Géza, egy-
elnök.

— Népesedés. Debreczenben január hó
26-tól február 1-ig terjedő héten született ev.
ref. (115—145 anyakönyvi tétel) élve 11 fiu
17 leány, halva 1 fiu, 2 leány, együtt 12 fiu,
19 leány — 31 (27 törvényes, 4 törvénytelen).
Egybekelt 10 pár. — Rom. kath. született
(16—29, anyak. t.) élve 7 fiu, 6 leány, halva
1 fiu, együtt 8 fiu, 6 leány — 14 (11 törvé-
nyes, 3 törvénytelen). — Ág. hitv. ev. (4.
anyak. t.) élve 1 törvényes fiu. — Izraelita
(9—10, anyak. t.) élve 1 fiu, 1 leány — 2.
Született összesen 22 fiu, 26 leány — 48
gyermek. Meghalt ezen idő alatt 17 fi., 16
nőnemű — 33 egyén. Ezek közül ev. ref. 26,
r. kath. 2, g. kath. 1, izr. 4.

— Hevesvármegye és a debr.-füzes-abonyi
vasut. Hevesvármegye legutóbbi közgyűlésén
a legélesebb érdeklődést az a miniszteri
leirat keltette, melyet Baross Gábor kereske-
delemügyi miniszter intézett a megyéhez,
hogy a „debreczeni füzes-abonyi“ vasutra vo-
natkozólag a jul. hó 26-án tartott ülésben ho-
zott határozatát, melylyel törzsszervevények
vásárlására újabb 50 ezer frtot szavazott meg;
mert ezen határozat csekély szótöbbséggel
hozott, vegye újabb tanácskozás alá az
eredményt hozzá terjeszse fel. Az újabb s
beható tanácskozás eredménye az lett, hogy
a közgyűlés 77 szóval 26 ellen, tehát 51 szó-
többséggel, újabban is megszavazta s fentar-
totta már hozott határozatát.

— Búd Szent Mihályról azt írják, hogy
ott mozgalom van készülőben e nagy és né-
pes közönségnek Hajdúvármegyéhez való csa-
toltatása ügyében.

— A magyar hirlapirodalom 1889-ben.
Ráth Mátyás, a „Hirmondó“ néhai redactora,
ha véletlenül fölébredne örökös álmából,
nyugancsak nagyot nézne azon a terjedelmes
kínatáson, melyet a „Vasárnapi Ujság“,
mint már harmincz esztendő óta rendszeren,
ezuttal is közzétesz az öreg Szinyei József,
a derék bibliographus tollából. Anno 1780, mi-
kor néhez, csöngős díjazások vig trombita-
szóval vitték a jegyző meg egy-egy művel-
tebb compossor lakása elé a becsületes „Hir-
mondó“-t, vajjon sejtették-e volna, hogy
rövid száz év múlva rohogó vasuti vonatok
hatszázharminczhat különféle magyar újságot
fognak szétfordítani a szélsőzsa minden irá-
nyába: a pozsonyi vasuti hídól kezdve az
erdélyi havasok legelugottabb falujáig. Mert
1890-ben hatszáz magyar újág jelenik meg
rendesen halot még 1830-ban csak tíz sze-
gényes hirlap szolgált ki az egész magyar
publicumot, de az is csak akkor, ha a redactor
nem volt meghíva házi mulatságra; mert ilyen-
kor várhattak a praenumeransok. E 636 közül
23 politikai napilap van s 43 politikai hetilap.
A szépirodalmi és vegyes tartalmu újságok
száma összesen 15-re terjed, a mi eléggé bi-
zonyítja, hogy a magyar olvasók nagyrészt
főképp a politika érdekli. Vidéki lap 179 je-
lenik meg (s hogy ezekben évenként hány rossz
vers, azt a Szinyei kimutatása még csak meg-
közelítőleg sem sejteti.) A fennmaradó szám
egy oszlik meg: Vegyes tartalmu képes lap
3, egyházi és iskolai lap 40, humoristius lap
13, szaklap 134, hirdetési lap 5, folvóirat 176,
vegyes melléklet 35. Ha valaki e 636 újságra
praenumerálni akar: összesen 2760 frt 70
krt. kellene e csődra előirányoznia évenként.

— Ut a Magas Tátra oldalán. A Kárpát-
egyesület beáta annak szükségét, hogy a
tátrai fürdő látogatottságát s az egész vi-
dék idegen forgalmát egy a Tátra oldalán vé-
gig vezető utépítésével is elő kell mozdítani.
A nagy tátrai ut a magas Tátra déli olda-
lán fog végig vonulni ezer méternyi átlagos
magasságban a tenger színe fölött. A csorbai
ónál kezdődik. A tészeli a három Tátrafüredet
s a Béla csepkőbarlangnál végződik. E szerint
összefogja kötni e táj virágzó földéheleleit.
Az új kocsit ut a régi „tourista-ut“ helyét
foglalja el s könnyíteni fogja a közlekedést
a nevezett pontok közt. A „tourista-ut“ már
újabbán nem felelt meg a fokozott igények-
nek s ép ezért vált szükségessé az új ut épí-
tése, melyre a Kárpát egyesület már 12,000
frtot költött. Az egészről azonban még tizen-
két kilométernyi hosszúságú rész hiányzik,
melynek elkészítése 5—6000 frtba kerülne.
A csorbai fürdő egészen a három Tátrafüre-
den túl eső pontig az ut már elké-
szült s most már a Béla-barlanghoz közeled-
nek. De a Kárpát egyesület pénzügyi a
kimerültek és ha az érdekl. körök, a fürdő-
tulajdonosok, Szepesmegye, a vidék földbir-
tokosai nem segélyezik a vállalatot, az épít-
tést nem fogják folytatni. Az eldigi ada-
kozók közt vannak: Milán volt király 500
frttal, gróf Andrássy Manó 500 frttal s Szent-
iványi József, a csorbai fürdő tulajdonosa
200 frttal.

— Milyen lesz az idő. A múlt héten ural-
kodó nyugtalan változó időjárás ennek a hét-
nek első felében is megmaradt, de az utóbbi
napokban hirtelen megváltozott, mert az at-
lanti ocean felől a kontinens nyugati része
magas légnyomás alá jutott. Ez a körülmény
az északnyugati szeleket északra változtatta
s Európa újra fázni kezdett, a hőmérséklet
gyorsan hanyatlott. A legutóbbi értesítések
szerint a legnagyobb légnyomás Európa kö-
zepére nehezedik s ezért a közeli napokra
csöndes, tiszta, fagyos időt várhatunk.

— Ez
zongor
hetni a ki
— Ha
pesten
család esre
dapestre, le
négy hétig
lis adó
rékpénztár
ezelőkre
csupán a
főgymnasiu
la p s z e
délben botr
folyt le a
Joanovics S
dott helyen
ner Károly
kesztőjét,
készen rálő
lévése sem
sietve eltáv
kereszt
ottani földh
hoz ult, mid
melyet kivü
Csucsnának
fejében talál
szeszergyott
János ottan
tőztatni. Gy
kötve el, a
elboosított
világ S
vármegyét
megszálva,
ismétlődő vé
két hónap ó
zatul, s legu
történt a Sor
ban. Egy öti
zatór vásáro
bert kifoszt
mertek, meg
— Ki
frinkge
holnap a neve
kult meg ott
lete, most ped
A kezdemény
nos nyitotta
kalmazottait
kik, hogy bot
valószínűleg
Gráczen és
re c z e n b e

Sok bold
ben. Ezt én
önök is. Mind
Példán!
ber és leteszi
rosszul esuka
tán beljebb le
kinyit, hát m
csukja.
Most má
vidám kék sze
— Hogy
nevetve.
— Az á
nevelt emberh
Az embe
pislogott az a
— Persz
nehézkese, ne
antipirint né
várba az olaj
én jól, mert v
ben. . .
Az utóbb
toságával mon
hogy nem érz
S mert le
lembe jött és
— Adjón
Meglátta
hozzátette!
— Fehér
Adtam n
Az ember
egy darabot a
nakodón morz
keveset a baj
igyekezett nagy
szán is lássa a
Azután r
— Jó?
— Jó.
Kis szűne
kenységi fokán
tott ki, az embe
— Hát i
De csak inkább
Aitam ne
A fekete
a fehér. A szí
meg, hogy a h
darabot összeha
— Szép s
lőle a kritika.
— Nem é
— No hát
kább paksz o
Adtam nek
No ez jó
igényeket kielé
segédem csinálta
Az ember
elővett két krajo

Kiadó lakások

a 2262. számú háznál

egy hat szobás lakás minden a kényelemhez tartozó mellék-helyiségekkel.

Egy udvari kis lakás: egy előszoba, egy lakószoba, egy kamara és pinczével.

Egy istálló három vagy öt lóra.

Egy záros és egy nyitott kocsiszin.

Egy nagy kamara alatta jégpinczével.

a 2263. sz. ujonnan épült emeletes háznál:

Egy lakosztály a földszinten: előszoba, három lakószoba, fürdő szoba, cselédszoba, konyha, kamara, pincze padlás és fatartóval.

Egy lakosztály: három szobával, mellékhelyiségekkel a pinczében, padlás és fatartóval.

Mind a két lakás a kor igényeinek megfelelő berendezéssel, valamint jó vízü vízvezetékkel, villanyos jelzőkkel stb. felszerelve.

Hirdetmény

csődvagyon eladása tárgyában.

A csődválasztmány határozata folytán van szerencsém köztudomásra hozni, hogy a Dr. Scheer Benő csődtömegéhez tartozott ingóságok (butorok, házi berendezési tárgyak, könyvek, stb.) vételi ajánlatok utján fognak értékesíteni. Vételi ajánlatok akár az összes tartozott ingókra, akár egyes tárgyakra is tehetők, és hozzám folyó évi február hó 10-ik napjának d. u. 5 órájáig adandók be. A csődletár és a tartozott tárgyak nálam illetőleg közbejöttömme a helyszínen bármikor megtekinthetők. Az ajánlatok el- vagy el nem fogadása felett a csődválasztmány határozat az ajánlat elfogadása esetén a megvett tárgyak azonnal készpénzzel fizetendők és átveendőek.

Dr. Bakos Imre

ügyvéd, tömeggondnok
(Főpiacz, 1582/3 sz. Vecsey-ház.)

ad. 10650.

1889.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa által közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező pallagi 1-ső, 2-ik és 3-ik tagföldek, és pedig az 1-ső tag 1890. évi október 1-től 8 évre, az az 1898. évi október 1-ig, a 2-ik és 3-ik tagföldek pedig 1891. évi október 1-től 9 évre az az 1900. évi október 1-ig terjedő időre, a városház nagy tanácstermében folyó 1890. évi február hó 19-ik napján d. e. 10 órakor nyilvános árverésen, a városi számvető hivatalnál megtekinthető feltételek mellett, haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverési óhajók azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bántpénzzel az árvereltettség bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1890. január hó 20-án.
A VÁROSI TANÁCS.

3633. sz.

1889. évk.

Arverési hirdetm. kivonat.

A p.-ladányi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Molnár Julianna végrehajtónak Sz. Hodosi Márton végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a.p.-ladányi kir. járásbírósa) területén lévő nádudvari 1548. számú tjkvben A. I. 3. 5. 6. sor, 1434, 3030/b. és 1962/b. 2. hrszmu. ingatlanra 1106 frt az ugyanottani + 2 sor, 2549. hrsz. szőlőre 20 frt. és a nádudvari 1719. szjtjkvi A + 2 sor 2547/a hrsz. szőlőre 60 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi március 20. délelőtt 9 órakor Nádudvar község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 110 frt 60 krt. 2 frt és 6 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadé-kepes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladányban, a kir. járás-bírósa telekkönyvi hatóságánál 1889. december hó 9-napján.

L Á S Z L Ó
kir. aljárásbíró.

ad. 10,656.

1889.

Arverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik misze-rint Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, a szováti határban fekvő, a Szoboszló, Tetétlen, Földes és Derecske községekkel határos együtt 4778 cat. holdat tevő 1-ső osztályu szántó föld, mely most 10 tagban használtatik, folyó 1890. évi mártius hó 4-ik napján d. e. 9 óra-
kor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen a f. 1890. évi október 1-től tizenkét egymásután követ-kező évre, tehát az 1902-dik évi október 1-ig haszonbérbe fogván kiadni, ezen határidő annak megemlékezésével tétetik közhírré, hogy az árverés alkal-mával, a városi számvetői hivatalban megtekinthető, árverési feltételekben ki-tett kikiáltási árak 10%-át az árverel-ni óhajók, a bizottság kezéhez bánt-pénzzel készpénzben letenni tartoznak.

Megjegyeztetik, hogy a város pol-gármesteri hivatalánál, az árverést meg-előző napon f. évi Mártius 3-án d. u. 5 óráig az egész 10 tagföldre vonatkozó zárt ajánlatok is elfogadtnak, melyek-nek azonban, az ígért 10%-ának be-meleklése mellett azon nyilatkozatot is tartalmazniok kell, hogy az ajánlat tevő az árverési feltételeket ismeri és azo-
kat elfogadja.

Debreczen 1890. Január hó 25-én.

A városi tanács.

Egy szép lakás kiadó.

A Széchenyi-utczai 1767. számú Eisenberger-féle házban az emeleti egész szép nagy lakás, erkélylyel, tapetirozott, parquetirozott szobákkal folyó évi Május 1-ső napjára kiadó.

Értekezletni a házmasterrel, bővebb értesítést ad a háznak zárlati gondnoka

Dr. Kola János ügyvéd

N.-Piaczon 2144. sz. alatt.

„A DEBRECZENI ELLENŐR“

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek.

Vértési Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy-egy kötet ára 2 frt 10 kr.
a 7 kötet együtt 14 „ — „

Gróf Vay Dániel „Magyarország története“
3 vaskos diszkötet ára 7 „ — „

Vértési Arnold „Páriák“ elbeszélés ára 1 „ — „

Vértési Arnold „A bojár leánya“ regény 2 köt. ára 2 „ — „

Vértési Arnold „Fecskefészkek“ regény 1 köt. ára 1 „ — „

Vértési Arnold „A jegyző kisasszony“ regény
1 kötet ára 1 „ — „

Vértési Arnold „A debreczeni diák“ regény 1
kötet ára 1 „ — „

Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe
vászonra huzva (leszállított ár) 1 „ 50 „

Vértési Arnold „Öngyilkosok“ elbeszélések ára 1 frt — kr.

Karczag Vilmos „Ma és mindig“ elbeszélések
ára 1 „ 50 „

Karczag Vilmos „Szerető szívek“ elbeszélések
ára 1 „ 20 „

Karczag Vilmos „Macskák“ (történetké) ára 1 „ — „

Molnár László „Egy kis város krónikája“ elbe-
szélések, ára 1 „ 20 „

Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és mun-
kái“ ára 1 „ — „

R. P. O. „Titkos szerelem“ regény 1 kötet ára — „ 80 „

Bugyi Sándor debr. talyigás kalandjai 1 kötet — „ 60 „

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.